

Jezeraček

zpravodaj obce Jezernice

červen 2020 • ročník XX • číslo 2 • cena 10 Kč • www.jezernice.cz

Obecní úřad

www.jezernice.cz

Adresa: Jezernice 206, 751 31

Tel.: 581 771 750

Mobil – úřad: 734 763 575

Mobil – starostka: 606 721 369

podatelna@jezernice.cz

Úřední hodiny:

PO	8.00 – 12.00	13.00 – 17.00
ÚT	8.00 – 12.00	13.00 – 15.00
ST	8.00 – 12.00	13.00 – 17.00
ČT	8.00 – 12.00	13.00 – 15.00
PÁ	pro veřejnost zavřeno	

Vážení a milí Jezeráci, příznivci obce, máme za sebou podivné období epidemie covid-19. Začalo to před více než třemi měsíci, 11. března se zavřely školy, 12. března vyhlásila vláda ČR stav nouze a od 16. března zakázala volný pohyb osob na území celé republiky. Nebylo možné překračovat hranice státu. S účinností od 19. března 2020 vláda zakázala všem osobám pohyb a pobyt na všech místech mimo bydliště bez ochranných prostředků, které brání šíření kapének. To už jsme měli v Jezernici našito dost roušek, abychom je mohli doručit nejdříve seniorům, pak rodinám s dětmi a nakonec i všem ostatním občanům. Podařilo se to díky našim švadlenkám, které se došití roušek pustily bez otálení a vyrobily nám jich na 900! V zemi proběhla rouškománie. Nebylo dostatek ochranných prostředků, tak jsme si je vyrobili. Stejně tak jsme si vyrobili dezinfekční prostředky z dostupných surovin dřívě, než jejich distribuci zařídil stát. Dezinfikovali jsme zastávky autobusu, dětské hřiště, popelnice v místech sběru tříděného odpadu, vstup do úřadu. Učitelé naší školy zrealizovali výuku online. Pomohli jsme si podle svých sil

Distribuce roušek

Muzeum v karanténě

a schopností. A bylo to poučné. Pracovní tempo se zvolnilo, najednou jsme toho zas tak moc nepotřebovali, hlavně jsme chtěli zůstat zdraví a neohrozit svoje blízké. V zasažených oblastech se tleskalo zdravotníkům, policii, hasičům. Poděkování jim zněla ze sdělovacích prostředků. Vláda krizovou situaci zvládala dobře, Česká republika si vedla lépe než mnohé okolní země. Všechno zlé je k něčemu dobré, říká se. Prý nás to stmelilo... V Jezernici jsme koronavirus zatím zvládli dobře. Zůstali jsme zdraví.

Situace v zemi se postupně uklidňovala, přišla chytrá karanténa, omezení se začala uvolňovat a začaly se objevovat výtky a kritika. Dozvídáme se, že ekonomický dopad covidu-19 bude trvat několik let, že to vláda zbytečně moc dusila, že padnou firmy, že klesnou příjmy obcí, někdo tvrdí o 10 %, jiný o 25 %... Uvidíme, nějak si s tím poradíme. 16. června rozhodla Sněmovna o kompenzačních obcích, během léta bychom měli do rozpočtu obce dostat téměř 800 tis. Kč. Budou se hodit, stejně jako naspořené prostředky na účtu obce ve výši 7 mil. Kč, které jsme dokázali ušetřit i přes každoročně realizované investice. Zhotovitel stavby „Jezernice – rozšíření kanalizace“ je vybrán. Ze 13 uchazečů předložila nejvýhodnější nabídku společnost Cobbler s.r.o., Zašová. V pondělí 15. června schválilo zastupitelstvo obce smlouvu o dílo s tímto dodavatelem. Cena díla je 18 879 172 Kč, termín zhotovení 1. 8. 2020 – 30. 9. 2021. Zastupitelstvo současně schválilo uzavření smlouvy o dílo na veřejnou zakázku „Zahrada v přírodním stylu při MŠ Jezernice“ s dodavatelem Hybaj s.r.o., Nový Jičín. Do výběrového řízení se přihlásili 3 uchazeči. Nejvýhodnější nabídka je ve výši 1 619 910 Kč, termín realizace od 1. 7. do 31. 10. 2020. Výběrové řízení na zhotovitele chodníku s cyklostezkou probíhá. Termín pro podání nabídek je do pátku 26. června. Termín realizace je předběžně stanovený od srpna do listopadu 2020.

Po krásném, zpočátku příliš suchém a posléze příliš deštivém jaru je tu léto. Přeji Vám pevně zdraví, krásné léto, prázdniny a dovolenou a zvu Vás na setkání s fotbalčkem na dětském hřišti v pátek 26. června a na obecní slavnosti ve sportovním areálu obce v sobotu 22. srpna, kde společně s Českým rozhlasem Olomouc oslavíme 20 let samostatné Jezernice. Pozvěte své známé!

Pavla Jochcová, starostka

Dezinfekce zařízení

Květen na poli

Magnolie u Panenky Marie

Instalace „ptákosedů“

V úterý 10. 3. 2020 byla obec bez elektřiny. Společnost ČEZ Distribuce provedla pravidelné revize a opravy svých zařízení a na sloupech el. vedení 22 kV, vedoucích podél východní a západní linie zástavby obce, instalovala zařízení k ochraně ptáků před úrazem elektrickým proudem, takzvané ptákosedy.

Čápi 2020

Letos se v Ježnici objevil čáp na hnízdě už v pátek 20. 3. 2020. Týden nato, 28. března, byli na hnízdě pozorováni už dva dospělí. Nyní, 22. 6., je zde možné vidět dvě dospívající mláďata s vyrůstajícími tmavými letkami.

Jaro v obci

Při respektování omezení vyplývajících z epidemie koronaviru pokračoval život v obci ve druhé čtvrtině roku z počátku mírnějším tempem, následně pak v tempu obvyklém, údržbou prostranství a zařízení obce a realizací dalších drobných investic. Naši pracovníci prováděli údržbu zeleně, pletí záhonů, ořez dřevin, výměnu a nátěry desek na lavičkách. Ve dvoře DKS vyrobil pan Zapletal novou bytelnou houpačku místo staré, poškozené. Z veřejných prostranství jsme odstranili dva zbytečné sloupy, betonový u dolní zastávky autobusu a kovový u potoka za Váňovým, s nezbytnou pomocí šikovného jeřábíka p. Žůrka R. Děkujeme.

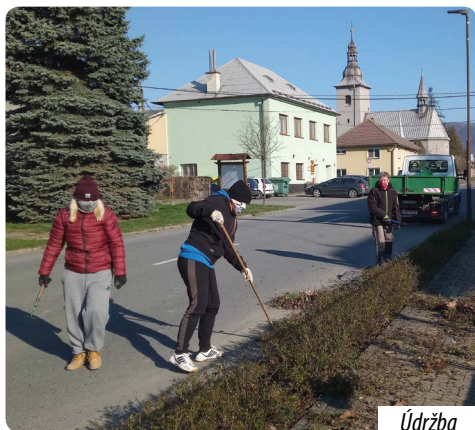
Cesta u Pacutů

V zadní části Malíčkového pozemku instalovala dodavatelská společnost za vydatné pomoci našich zaměstnanců zelený plechový sklad 6 x 4 metry. Ten bude sloužit k uložení materiálu obce, který se do stávajících prostor nevejde. Pořádili jsme nafukovací dětské multifunkční centrum, stan, slunečníky a nové reprobedy pro potřeby obce, spolků i dobrovolných pořadatelů společenských a sportovních akcí v Jezernici. Tak ať to tady všechno pěkně žije a klope!

Jo

Procházka

Údržba

Odstranění sloupů

Údržba

Houpačka v DKS

Sklad materiálu

Sklad materiálu

Sklad materiálu

Starostové demonstrovali na Malostranském náměstí

V úterý 16. června v poledne jsme se s dalšími asi dvěma sty starosty z celé republiky sešli v Praze na Malostranském náměstí, pod okny Sněmovny, na shromáždění k podpoře rozhodnutí Sněmovny o náhradě snížení příjmů obcí, způsobené zákonem o kompenzačním bonusu pro podnikatele, kterým byly kráceny daňové příjmy měst a obcí.

Odpoledne pak Sněmovna schválila protikrizový daňový balíček včetně pozměňovacího návrhu senátu, který obcím a městům rychle nahrazuje výpadek příjmů způsobený pro nás nešťastným vládním zákonem o kompenzačním bonusu pro podnikatele. Obce tak v nejkratší možné době, bez zbytečné administrativní zátěže, obdrží náhradu ve výši 1 200 Kč na obyvatele, což pro Jezernici představuje

těměř 800 tis. Kč. Nejedná se o žádné prostředky navíc, je to pouze opatření, které obcím a městům nahradí výpadek financí způsobený rozhodnutím vlády. I tak budou letos, v důsledku koronaviru, celkové daňové příjmy nižší než v předchozích letech.

Společná akce starostů ze Sdružení místních samospráv, Svazu měst a obcí a Spolku pro obnovu venkova prokázala, že demokratické principy ve společnosti je třeba neustále hlídat a v případě potřeby hájit a že vláda ČR při svých rozhodnutích musí včas komunikovat s městy a obcemi a vždy hájit i jejich zájmy, protože STÁT JETAK BOHATÝ, JAK BOHATÉ JSOU JEHO OBCE!

Pavla Jochcová, starostka

Třídění odpadů – úspora emisí

V roce 2019 bylo díky recyklaci a využití papíru, plastů, skla, kovů, nápojových kartonů a dalších komodit v rámci tříděného sběru a využití odpadů v systému EKO-KOM v ČR uspořeno 21,6 mil. GJ energie, tedy zhruba tolik, kolik v průměru spotřebuje za rok více než 332 tisíc domácností.

Systém tříděného sběru a využití odpadů EKO-KOM přispěl ke snížení emisí o 922 540 tun CO₂ ekvivalentu.

Občané obce Jezernice uspořili tříděním odpadů 1 034 66 MJ energie.

Třídít odpady má smysl!

OSVĚDČENÍ O ÚSPOŘE EMISÍ

Obec Jezernice

Identifikační číslo:
70040915

Díky rozvoji a provozu systému tříděného sběru a recyklace využitelných složek komunálních odpadů, včetně obalových, jste ve spolupráci se společností EKO-KOM, a. s. přispěli ke zlepšení životního prostředí a snížení "uhlíkové stopy".

Úspora, kterou jste dosáhli představuje:

Emise CO₂ ekv.:

34,851 tun

Úspora energie:

1 034 066 MJ

Ing. Zbyněk Kozel
generální ředitel EKO-KOM, a. s.
V Praze dne 1. 6. 2020

Vypočteno na základě studie Posouzení systému sběru a recyklace obalových odpadů z hlediska jejich vlivu na životní prostředí.

2019

Výběr ze zápisů Zastupitelstva obce Jezernice

12. zasedání konané dne 25. května 2020

ZO schválilo:

- opravu kamenného mostu na Familiích podle cenové nabídky SISO s.r.o. Přerov;
- prodej obecních zastavěných či zastavitelných pozemků do výměry 50 m² za cenu 300 Kč/m² a prodej jiných obecních pozemků za cenu stanovenou znaleckým posudkem, pokud zastupitelstvo nerozhodne jinak. Znalecký posudek hradí žadatel;
- prodej části obecního pozemku parc. č. 2724/9, ostatní plocha, ostatní komunikace, o výměře 22 m², v k. ú.

Jezernice, za cenu 300 Kč/m², do podílového spoluvlastnictví pana P. N., bytem Jezernice... , 751 31, a paní M. N., bytem Jezernice... , 751 31;

- ZO revokovalo Usnesení ZO 9/9/19 ze dne 25. 11. 2019 ve znění: *Zastupitelstvo obce Jezernice po projednání schvaluje odkoupení části pozemku parc. č. 22/4, zahrada, o výměře cca 7 m², v k. ú. Jezernice, z podílového spoluvlastnictví pana P. N., bytem Jezernice... , a paní M. N., bytem Jezernice... , do vlastnictví obce Jezernice, IČ: 70040915, za cenu 100 Kč/m² a schválilo odkoupe-*

- ní části pozemku parc. č. 22/4, zahrada, o výměře cca 7 m², v k. ú. Jezernice, z podílového spoluvlastnictví pana P. N., bytem Jezernice..., a paní M. N., bytem Jezernice..., do vlastnictví obce Jezernice, IČ 70040915, za cenu 300 Kč/m²;
- prodej obecního pozemku parc. č. 2566/20, ostatní plocha, jiná plocha, o výměře 74 m², v k. ú. Jezernice, podle znaleckého posudku o ceně obvyklé č. 4891-20132, za cenu 17 938 Kč panu T. R., bytem Husitská..., 753 01 Hranice. Znalecký posudek uhradí žadatel;
  - prodej obecních pozemků:
    - parc. č. st. 360, zastavěná plocha a nádvoří, o výměře 85 m²,
    - parc. č. 465/5, ostatní plocha, manipulační plocha, o výměře 75 m²,
    - parc. č. 559/22, ostatní plocha, manipulační plocha, o výměře 120 m²,
    - parc. č. 559/23, ostatní plocha, manipulační plocha, o výměře 28 m²,
    - parc. č. 666/199, orná půda, o výměře 40 m²,
    - část parc. č. 666/200, orná půda, o výměře cca 70 m²,
    - parc. č. 2653/1, ostatní plocha, ostatní komunikace, o výměře 266 m²,
    - část parc. č. 2724/9, ostatní plocha, ostatní komunikace, o výměře cca 130 m²,všechny v k. ú. obce Jezernice, za cenu 300 Kč/m² společnosti Agrochov Jezernice a.s., Jezernice 42, 751 31 Lipník n/B., IČ: 65138139;
  - prodej obecního pozemku parc. č. 2725/13, ostatní plocha, ostatní komunikace, o výměře 28 m², v k. ú. obce Jezernice, za cenu 300 Kč/m² panu D. V., bytem Lučnická..., 741 01 Nový Jičín;
  - prodej části obecního pozemku parc. č. 229/19, ostatní plocha, jiná plocha, o výměře 231 m² (část b), a části pozemku parc. č. 229/36, vodní plocha, koryto vodního toku umělé, o výměře 2 m² (část c), oba v k. ú. obce Jezernice, podle GP č. 712-254/2019, za cenu 300 Kč m² společnosti Reality FKK, Dluhonská 1350/43, 750 02 Přerov, IČ 61943738. Prodej je podmíněn uzavřením kupní smlouvy na nákup části pozemku parc. č. 229/17, o výměře 163 m², v k. ú. Jezernice, (část d) podle GP č. 712 254/2019, od společnosti Reality FKK, IČ 61943738;
  - přijetí neinvestiční dotace ve výši 25 000 Kč z Programu podpory kultury v Olomouckém kraji v roce 2020 na akci „Jezernice – 20 let samostatně“;
  - smlouvu o poskytnutí dotace;
  - smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a dohodu o umístění stavby Lipník n. B. – propoj VN 1215-VN 107, VNK č. IE-12-8007383/VB/001 s ČEZ Distribuce, a.s., IČ: 24729035, se sídlem Děčín, Děčín IV- Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 405 02, s cenou věcného břemene ve výši 142 500 Kč a s podmínkou zajištění umístěvaných zařízení např. uložením do betonového koryta;
  - dodatek č. 1 ke smlouvě o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene č. 8800088845_2/BVB s Gas Net, s. r. o., Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČ 27295567.
- ZO neschválilo:**
- prodej obecního pozemku parc. č. 2718, ostatní plocha, jiná plocha, o výměře 170 m², v k. ú. Jezernice, panu O. P., bytem Bratrská..., 751 31 Lipník nad Bečvou.
- ZO souhlasilo:**
- se zařazením území obce do územní působnosti MAS MORAVSKÁ BRÁNA, z.s., na programové období 2021– 2027.
- ZO vzalo na vědomí:**
- kontrolu plnění usnesení z 11. zasedání ZO;
  - změny rozpočtu provedené rozpočtovými opatřeními č. 2, 3 a 4, kterými se upravuje rozpočet obce schválený na rok 2020;
  - stav kamenného mostu na Familiích, zadání jeho opravy společnosti Sisko Přerov;
  - cenu zastavěných či zastavitelných pozemků v místě a čase obvyklou ve výši 303,68 Kč/m² a u pozemků s horší možností napojení na inženýrské sítě ve výši 242,40 Kč/m²;
  - informace obsažené v bodě č. 18 Diskuze a závěr.

13. zasedání konané dne 15. června 2020

ZO schválilo:

- účetní závěrku příspěvkové organizace za rok 2019;
- rozdělení hospodářského výsledku příspěvkové organizace za rok 2019 v celkové výši 106 640, 13 Kč následovně:
  - a) ve výši 79 980, 13 Kč do fondu odměn PO (75 % z HV),
  - b) ve výši 26 660 Kč do rezervního fondu PO (25 % z HV);
- závěrečný účet obce za rok 2019 a souhlasí s celoročním hospodařením obce bez výhrad;
- účetní závěrku obce za rok 2019;
- poskytnutí finančního daru pro Český svaz včelařů, z.s., základní organizace Podhoří, IČ: 63700930 ve výši 5 000 Kč na podporu činnosti spolku v roce 2020;
- přijetí investiční dotace ve výši 119 790 Kč z Programu obnovy venkova Olomouckého venkova kraje v roce 2020, z dotačního titulu Podpora zpracování územně plánovací dokumentace na akci „Územní plán Jezernice“ a uzavření smlouvy o poskytnutí dotace č. 2020/01804/OSR/DSM;
- přijetí investiční dotace ve výši 500 000 Kč z Programu obnovy venkova Olomouckého kraje v roce 2020, z dotačního titulu Podpora budování a obnovy infrastruktury obce na akci „Zahrada v přírodním stylu při MŠ Jezernice“ a uzavření smlouvy o poskytnutí dotace č. 2020/02126/OSR/DSM;
- zadání veřejné zakázky „Jezernice – dostavba splaškové kanalizace“ dodavateli Cobbler s.r.o., Zašová 633, 756 51 Zašová, IČ: 46578463;
- uzavření smlouvy o dílo na veřejnou zakázku „Jezernice – dostavba splaškové kanalizace“ mezi Obcí Jezernice a dodavatelem Cobbler s.r.o. a pověřilo starostku obce Pavlu Jochcovou podpisem smlouvy o dílo;
- podání žádosti o evidenci akce a podání žádosti o registraci akce a o poskytnutí státní finanční podpory projektu „Jezernice – rozšíření splaškové kanalizace“ na Ministerstvo zemědělství v rámci programu 129 303 „Podpora výstavby a technického zhodnocení kanalizace pro veřejnou potřebu II“;
- zadání veřejné zakázky „Zahrada v přírodním stylu při MŠ Jezernice“ dodavateli Hybaj s.r.o., Myslbejkova 403/21, 741 01 Nový Jičín, IČ: 28633474, a uzavření smlouvy o dílo na tuto veřejnou zakázku mezi Obcí Jezernice a dodavatelem Hybaj s.r.o. a pověřilo starostku obce Pavlu Jochcovou podpisem smlouvy o dílo;
- Digitální povodňový plán obce Jezernice;

- Řád veřejného pohřebiště obce Jezernice, který nabude účinnosti od 1. 7. 2020;
- obecně závaznou vyhlášku č. 2/2020, kterou se zrušuje obecně závazná vyhláška č. 7/2019 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství;
- prodej části obecního pozemku parc. č. 2717/2, ostatní plocha, jiná plocha, o výměře cca 80 m² a části obecního pozemku parc. č. 2725/30, ostatní plocha, ostatní komunikace, o výměře cca 18 m², oba v k. ú. Jezernice, za cenu 300 Kč/m² do vlastnictví paní Ing. L. P., bytem Hlavní třída . . . , 708 01 Ostrava-Poruba;
- prodej části obecního pozemku parc. č. 2717/2, ostatní plocha, jiná plocha, o výměře cca 98 m², v k. ú. Jezernice, za cenu 300 Kč/m² do podílového spoluvlastnictví paní J. B., bytem Palackého . . . , 751 31 Lipník nad Bečvou, a pana L. B., bytem Jezernice . . . , 751 31;
- prodej části obecního pozemku parc. č. 2717/2, ostatní plocha, jiná plocha, o výměře cca 50 m², v k. ú. Jezernice, za cenu 300 Kč/m² do SJM J. Š. a M. Š., bytem Jezernice . . . , 751 31;
- prodej části obecního pozemku parc. č. 2568, ostatní plocha, jiná plocha, o výměře cca 70 m², v k. ú. Jezernice, za cenu 300 Kč/m² do podílového spoluvlastnictví P. R., Jezernice . . . , a Martina Richtera, Jezernice . . . (přesné výměry budou stanoveny geometrickým plánem).

ZO souhlasilo:

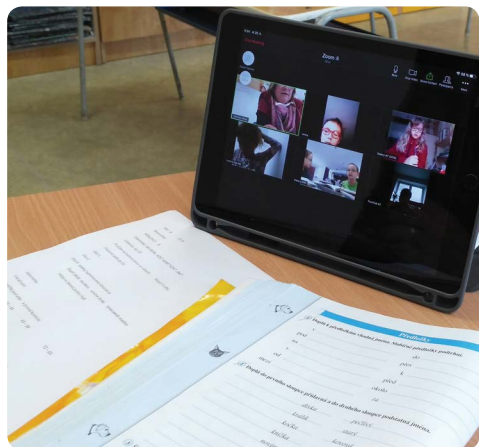
- se změnou úplaty za předškolní vzdělávání příspěvkové organizaci, a to v nové výši 300 Kč měsíčně na jednoho žáka MŠ.

ZO vzalo na vědomí:

- kontrolu plnění usnesení z 12. zasedání ZO;
- změny rozpočtu provedené rozpočtovým opatřením č. 5, kterým se upravuje rozpočet obce schválený na rok 2020;
- informace o zahájení výběrového řízení na zhotovitele projektu Cyklostezka Jezernice – Slavíč, I. etapa;
- návrh Ing. P. na prodej pozemků parc. č. 1756/2 a 1742/2 v k. ú. Jezernice do vlastnictví obce. Cena pozemků bude stanovena znaleckým posudkem a o jejich odkoupení rozhodne ZO následně;
- informace obsažené v bodě č. 20 Diskuze a závěr.

Malotřídka příkladem dobré praxe pro distanční vzdělávání

Malá vesnická základní škola z Jezernice po uzavření škol nastartovala domácí vzdělávání výborným způsobem. Škola v Jezernici se může pochlubit 100% odezvou z rodin a chválou od rodičů i žáků. Úspěch spočívá ve vztazích.

Ředitel a jeho tým se drží jednoduchého hesla: Musíte mít dobrý vztah, pak teprve můžete vzdělávat.

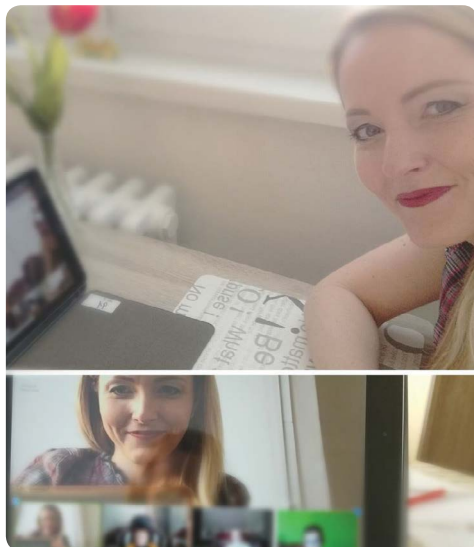
Začali jsme důkladným zmapováním situace. Kdo má doma jakou techniku, kdo má připojení, co po rodičích můžeme chtít. Přestože mnoho věcí děláme on-line, nezatěžujeme rodiče přílišným tiskem, skenováním nebo nahráváním do různých systémů. Volíme co nejjednodušší cestu. Potřebným rodinám jsme zapůjčili vybavení. Dokonce se nám povedlo s paní starostkou zavést internet rodině, která byla bez připojení.

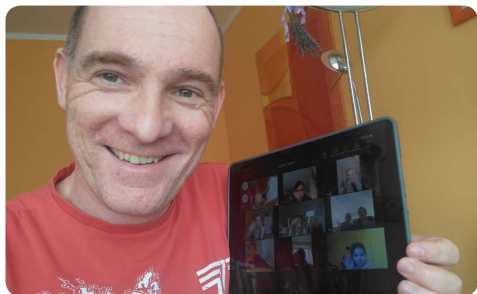
S rodiči a dětmi jsme v pravidelném kontaktu, pečujeme o naši spolupráci. Všechny rodiny pracují, všechny děti plní úkoly. Dostáváme desítky fotografií od žáků s vypracovanými úkoly. Máme moc pěknou zpětnou vazbu od rodičů. Rodičům se líbí naše aktivity, kvitují naši snahu udržet u dětí zájem o učení. Zároveň od nich vnímáme, v čem potřebují pomoci nebo na jaké problémy narážejí při domácím vzdělávání.

Už při běžném vyučování jsme používali mnoho vyučovacíh metod a širokou škálu materiálů do výuky. Běžně žáci pracovali také s technikou – škola je dobře vybavená, žáci mají k dispozici iPady, učitelé pak další techniku. Kombinace nejrůznějších zdrojů pro učení proto pro žáky není nová:

učebnice a pracovní sešity, on-line materiály, webová rozhraní pro on-line procvičování a testování, videa, prezentace, pracovní listy, materiály vlastní výroby, internetové výukové programy. Přechod do domácí práce byl tak pro žáky snadnější, protože jsme po nich najednou nechtěli něco úplně nového nebo neznámého. S mnoha programy pracovali už ve škole, teď se jen začali přihlašovat z domu. Kromě úkolů, které děti mohou plnit samostatně, jsme téměř hned začali pořádat on-line setkání, někdy se používá moderní slovo webinarů, my tomu říkáme video hodiny. Je neuvěřitelně milé sledovat, jak se děti na hodiny těší. I v takových hodinách na dálku uděláme spoustu práce, procvičíme a vysvětlíme učivo, přestože atmosféra není stejná jako ve třídě a nelze dělat společné aktivity jako obvykle, když jsme spolu pohromadě. Každý z učitelů naší školy pořádá týdně 3 až 5 videosestkání, mezitím komunikujeme e-maily, přes WhatsApp, opravujeme, slovně hodnotíme a podporujeme práci žáků, průběžně kontaktujeme všechny žáky. Všechno je o vůli, o choti učít se a snaze najít cestu k žákům a rodinám v nové situaci. I učitelka důchodového věku z vesnické malotřídky dává videohodiny on-line. A jde jí to báječně!

Škola v Jezernici už několik let poskytuje žákům multimedie do webových portálů pro procvičování a testování.

Proto i při učení na dálku jsme zařadili průběžné testování. Děti si zkoušejí své dovednosti a hned vidí, jak na tom jsou. Zároveň pak rodičům poskytujeme komentář.

Pro žáky na 1. stupni není vhodné, aby pracovali dlouhodobě pouze s technologiemi nebo vysedávali před obrazovkou. Občas je třeba udělat si od technologií půst. Proto střídáme úkoly s počítačem a bez počítače (chcete-li on-line a off-line) tak půl na půl. Možná víc je těch bez technologií. Využíváme učebnice a pracovní sešity, zároveň však zkoušíme zadávat také zajímavější a tvořivější úkoly, třeba i dlouhodobějšího charakteru. Snažíme se, aby učení bylo „jejich vlastní“. Žáci proto musí zkoumat a zjišťovat

nejrůznější informace třeba ve své vlastní domácnosti, v rodině, mezi kamarády, v přírodě atd. Další důležitou částí jsou kreativní úkoly, které dětem zadáváme: tvůrčí psaní, skládání básní, ale také výtvarné činnosti, nebo tvorba originálních komiksů a fotoseriálů. U těchto úkolů, jak máme odezvu, se často zapojí a dokonce pobaví celá rodina.

Samozřejmě víme, že situace je pro rodiče velice náročná. Sami máme vlastní děti doma. Víme, že často nejsou tak samostatné, jak bychom chtěli. Víme, že skloubit práci, starost o domácnost, pomoc s učením dětem je vysilující. Navíc v době stresu a starosti o zdraví. Nesmírně si vážíme, jakou v rodičích máme podporu. O to větší radost nám udělaly věty rodičů popisující, co na přístupu školy nejvíce oceňují: „Zavedení on-line výuky. Aktivní přístup učitelů ke vzdělávací formou on-line výuky, aktivní telefonická a e-mailová komunikace. Zajímavé a zábavné úkoly, projekty. Zadávání domácích úkolů a prací, aby pro děti byly zajímavé. Zpětnou vazbu. Komunikaci. Přístup učitelů. Ochotu učitelů a pomoc.“

Jaroslav Mihal

Znovuotevření základní školy

Jaro 2020 bylo pro školáky i učitele hodně netradiční. Místo velikonočních aktivit a místo plánování školy v přírodě jsme byli nuceni zůstat doma a chránit své zdraví. To je naprosto v pořádku! Zdraví především. Po několika málo dnech jsme nastartovali domácí vzdělávání a za pár týdnů dokonce on-line výuku živě. Rodiče udělali obrovský kus práce a patří jim velký, opravdu velký dík.

Pro všechny byla práce z domu vyčerpávající. Pro rodiče, učitele i pro děti. Ony to nebyly tak úplně prázdniny a práce bylo dost. Proto, když se měly školy znovu otevřít pro žáky, měli jsme velký ohlas ze všech stran – do školy se těšili snad úplně všichni.

Všechno jsme museli na 25. 5. připravit. Zajistit dezinfekce na ruce a na povrchy. Pořídit ochranné pomůcky pro personál. Vytvořit skupiny žáků a upravit jejich rozvrh vyučování, nachystat střídání dětí v jídelně. Totéž přichystat také v mateřské škole, kterou jsme se rozhodli otevřít ve stejný

termín. Ministerstvo školství nám poslalo manuály, jak postupovat, a my jsme tyto informace připravili do pokynů pro rodiče. S rodiči školáků jsme si udělali třídní schůzky, ale ne ledajaké, byly to schůzky formou video-hovoru on-line, abychom si všechno pěkně vyjasnili.

Do školy se zpět přihlásili úplně všichni žáci, což je skvělé, protože můžeme postupovat v učení dál stejným tempem. Bylo to vlastně takové další 1. září. Všichni byli nadšení, že se vidí, že si mohou popovídat s kamarády, a těšili se také trochu na učení. Někteří samozřejmě víc, jiní méně, to si iluze neděláme. Ale hned po prvním týdnu žáci oceňovali pravidelnost, možnost zeptat se, vysvětlit si nejasné věci v učivu. Kromě nošení roušek, častějšího mytí a dezinfekce rukou jsme vlastně najeli na téměř normální režim.

Jaroslav Mihal

Znovuotevření mateřské školy Jezernice

Dne 16. 3. 2020 byla mateřská škola po dohodě se zřizovatelem uzavřena z důvodů pandemie covidu-19 v ČR. V době karantény děti doma, s pomocí rodičů, plnily úkoly v pracovních sešitech a listech. Někteří pak hotové úkoly či jiné pracovní činnosti posílali na e-mail školky. Moc nás těšila komunikace některých rodičů přes sociální sítě, kdy posílali fotografie, na kterých zaznamenávali „život dětí v karanténě“.

Hurá do školky! Školka se znovu otevřela v pondělí 25. 5. 2020 a ve zdraví se vrátila většina dětí. Všichni jsme se těšili, až se opět uvidíme. Ve školce byla provedena potřebná hygienická opatření, s nimiž byli seznámeni rodiče i děti. V prvním týdnu jsme se věnovali oblíbenému tématu – „našim čápům“, kteří se vrátili z teplých krajín. S radostí jsme je přivítali a pozorovali, jak se pěkně starají o svá mláďata. Na **Mezinárodní den dětí** bylo krásné počasí, proto jsme vyrazili do místního obchůdku na dobrý nanuk. Ve středu 10. 6. se ve školce konala „**školková olympiáda**“ s mottem: „Není důležité vyhrát, ale zahrát si a pobavit se!“. Podpořit nás přišli i žáci ze ZŠ. Děti byly rozděleny na dvě družstva: červení a žlutí. Disciplín jsme měli tento rok šest – přeskočky přes překážky, Ferdova dráha, skáká-

ní v pytli, hod na cíl, rovnovážná lavička a živé kameny. Obě družstva se moc snažila. Nakonec suverénně vyhrálo červené družstvo. Odměnou byla nejen jedlá medaile, ale také zmrzlina a hezký pocit ze sportovního zážitku a týmové spolupráce s kamarády.

V předposledním indiánském týdnu se děti naučily indiánskou píseň s pohybem a taneček, hrály si v teepee, vyrobily si čelenky a náhrdelníky.

Lenka Hradilová, Diana Schröderová a Tamara Navrátilová

Výjimka pro mateřskou školu

Z důvodu velkého zájmu o místa v naší mateřské škole požádal ředitel ZŠ a MŠ Jezernice obec, jako zřizovatele školy, o výjimku z počtu dětí v mateřské škole. Výjimka, která představuje navýšení z 24 na 28 dětí ve třídě, byla povolená.

V následujícím školním roce 2020/2021 tak mohlo být vyhověno všem žádostem jezerských rodičů o umístění dětí, které v r. 2020 dosáhnou věku tří let.

Víla Cecilka

Příroda je základ našeho života, našeho bytí. Jsme její součástí stejně jako stromy. I ty mají své osudy jako my lidé. Některé jsou zde dlouhá léta, přinášejí užitek, poskytují domov pro ptáky, včely a drobný hmyz. Musí čelit nepřízní počasí, vichru, mrazu, suchu. Když strom někdo pokácí, nic nevyčítá, jeho role v přírodě skončila.

Jsou však umělci řezbáři, kteří dokáží duši stromu objevit a vytesat ji v lidské podobě. Bez našeho vodníka by nebyla Jezernice Jezernicí! A už má kamaráda!

Jako by se zrodila z našeho potoka a vystoupila víla Cecilka. Proč Cecilka? Vzpomeňte na všechny dobré duše, které v naší vesnici vytvářely radost, pohodu, harmonii. Také žily svůj osud v těžkostech a dřině, a přesto nevyčítaly a chtěly předat jen to dobré. Panu řezbáři se naše víla skutečně velmi povedla. Při instalaci se objevilo na tváři Cecilky malé srdíčko vymalované letorosty. Starý velký topol, z něhož je víla vytesána, nám předává moudrost přírody. Važte si

každého okamžiku svého života a vytvářejte radost sobě i druhým! Budete-li mít nějaké těžkosti a starosti, až pojedete kolem, tak je víle odevzdejte, určitě vám pomůže!

Marie Zemánková

Proč zrovna víla? První inspirace vzešla ze setkání se zástupcem plynáren v Ostravě, když jsme podepisovali smlouvy o věcném břemení k plynovodu v naší obci. Líbil se mu název naší obce, prý je to jako jméno víly. . .

V roce 2017 řezbář Jan Vincker usadil na pařež zbylý po uschlé krásné dominantní olši u potoka dřevorezbu vodníka s maskotem obce Jezerníčkem. Když pak na břehu potoka uschla letitá lípa, chtěli jsme využít její kmen na zhotovení vodníkovy kamarádky víly. Dřevo ale bylo stářím poškozené a na sochu nepoužitelné. Proto ji p. Vincker vysochal z dobře zpracovatelného topolu, stejně jako o tři roky dříve vodníka.

Zastupitelé obce společně s řezbářem vybrali pro instalaci víly místo u potoka vedle cyklistické odpočívky. Termín instalace byl jasný. Po skončení nouzového stavu k pandemii covidu-19, v pondělí 25. 5. 2020, se děti po dvou a půl měsících vrátily do školy a v deset hodin dopoledne přivítaly u potoka novou vílu Jezernici, následně podle nápadu paní Madly Zemánkové, přejmenovanou na Cecilku. Víla prý je podobná paní Lukášové Cecilii, laskavé ženě, která dlouhá léta žila naproti, v domě č. p. 31, který jeho majitelé právě bourají, a zemřela v roce 2017, ve věku 95 let.

Tož tak. Zavzpomínali jsme na tu hodnou ženu. Děti z mateřské a základní školy si vílu pohládaly, zazpívaly jí a na závěr jsme ji společně zatancovali.

Vítej u nás, Cecilko, vílo Jezernice!

Pavla Jochcová

Hurá, zase se můžeme potkávat ve větším počtu

Dne 29. května od 17 hodin zorganizovali „malí“ fotbalisté první pokoronavirovou akci, a to fotbálek s programem pro naše děti.

Ve spolupráci s maminkami a babičkami se nám podařilo připravit pro děti spoustu soutěží a zábavy včetně velmi oblíbené atrakce skákacího hradu. Osvěžit se mohli naši nejmenší nanukem.

Opět se nám povedlo zajistit část občerstvení osvědčeným systémem – děvčata napečou, kluci přinesou něco k pití. Organizátoři přidali pivečko a výborný gulášek, který celé odpoledne voněl z kotle, v němž se připravoval.

Pánové, kluci i některá děvčata se činili na hřišti a k tomu všemu nám příjemně hrála reprodukováná muzika. Sešlo se nás kolem stovky a užili jsme si odpoledne až lehce přes půlnoc.

Laďa Pacák

Noc kostelů v Jezernici

Podle Wikipedie je Noc kostelů každoročně pořádanou akcí, která má umožnit široké veřejnosti nezávazné přiblížení se křesťanství a setkání s ním. V jejím rámci jsou ve večerních a nočních hodinách zpřístupněny některé kostely různých křesťanských církví, ve kterých se rovněž zdarma konají koncerty, komentované prohlídky, workshopy či divadelní představení. Návštěvníci mají možnost nahlédnout do kostelních sakristií či klášterních zahrad, zkusit si zahrát na varhany, vystoupit na věže či sestoupit do starobylých krypt, prožít liturgii nebo třeba jen vnímat to, co bylo inspirací pro stavitele křesťanských chrámů.

Noc kostelů vznikla v roce 2001 v Německu a do České republiky se rozšířila z Rakouska. První ročník této akce se v České republice konal 29. května 2009, druhý 28. kvě-

na 2010 a třetí 27. května 2011, kdy se do akce zapojilo 939 kostelů, ve kterých pořadatelé připravili více než 5 000 programů. Během večera a noci 27. května 2011 bylo zaznamenáno více než 300 000 návštěvnických vstupů.

V pátek 12. 6. 2020 se uskutečnila noc kostelů i v Jezernici, Loučce a Podhoří. V našem kostele sv. Martina připravili farníci výstavu liturgických předmětů, historické fotky, povídání o historii kostela a prohlídku věže a zvonů. Současně bylo otevřeno muzeum obce s jarními motivy, které jsme neměli možnost vidět o Velikonočních v důsledku epidemie koronaviru.

Po skončení programu v našem kostele pokračovala prohlídka kostelů v Loučce a Podhoří.

Jo

Významné židovské památky v Lipníku nad Bečvou

Nejstarší zmínka o Židech v Lipníku najdeme již v roce 1412. Tehdy zde byli usazeni jen ojediněle. Ve starobylých listinách je uvedena Sára Židovka z Lipníka. Větší příliv židovského obyvatelstva nastal kolem roku 1454. Tehdy byli Židé vypovězeni z moravských královských měst, hlavně z Olomouce a Uničova. Židé se přestěhovali do měst, která nebyla královská (v okolí např. do Holešova, Prostějova a Kojetína). Zde našli za nemalý „ochranný“ plat útočiště. Největšího počtu židovských obyvatel dosáhlo město Lipník **v 1. polovině 19. století**. Bylo zde usazeno přes 1600 Židů. **Tehdy tvořili Židé jednu třetinu obyvatel města**. V Lipníku v té době sídlila **pátá největší obec na Moravě**. Větší židovské komunity byly jen v Mikulově, Prostějově, Boskovicích a Holešově. (Pro srovnání dnešní pražská židovská obec má také přibližně 1600 členů).

Nejvýznamnější budova židovské čtvrti je **synagoga**. Židé ji nazývají také templ, chrám, stánek Boží. Je to **nejstarší synagoga na Moravě**. Po Staronové synagoze v Praze druhá nejstarší v České republice.

První písemná zmínka o její existenci spadá do r. 1540. Židovská komunita jistě musela již dříve mít nějakou synagogu, dřevěnou nebo zděnou. Z důvodu rostoucího počtu obyvatel však pravděpodobně **nevyhovovala**. Proto musela **být nahrazena** novou stavbou.

Synagoga byla postavena ve stejné době, kdy vznikaly kamenné hrady, které Lipník obklopují. Byly vystavěny na konci **15. a v průběhu 1. třetiny 16. století**. Celý hradební okruh se stávil **postupně, po úsecích**. V té době, někdy ve 2. nebo 3. desetiletí, mohla být jako poslední dům v řadě synagoga přistavěna.

Raritou zdejší synagogy je **tloušťka severní stěny**, která měří – z nám neznámých důvodů – úctyhodných **170 cm**. Synagoga v Lipníku byla **mnohokrát** stavebně upravována. Bohužel se nedochovaly původní stavební plány, ani starší vyobrazení, takže není znám přesný popis stavebního vývoje budovy.

Pravděpodobně v letech 1607–8 byla rozšířena o severní dvoupodlažní trakt.

Jižní část synagogy byla přistavěna koncem 19. století. Při jižní zdi původní synagogy stála do 70. let 19. století jednoduchá budova rituální lázně – mikve. Musela ovšem ustoupit výstavbě jižního traktu. Podzemní část mikve přitom zůstala pod podlahou modlitebny.

Na začátku okupace však byla synagoga nacisty stejně jako v jiných městech vyplněna a poškozena. Poté sloužila ke skladovacím účelům. Po válce v roce 1947 prodala židovská obec zpustošenou budovu církvi čs. husitské.

V letech 1948–1950 byla adaptována na modlitebnu této církve. Z důvodu rozšíření Pernštýnské ulice byla tehdy

synagoga z východní strany asi o 1,5 m zkrácena. Synagoga byla zbavena romantické výzdoby. V interiéru byly odstraněny kované mříže, svícny i lustry. Novorománské prvky fasády nahradila hladká omítka. K dnešnímu interiéru modlitebny patří sochy Mojžíše, Ježíše a Jana Husa v nadživotní velikosti.

Synagoga, zvaná též někdy nepřesně Staronová, je památkově chráněna. Je to jedna z nejcennějších staveb svého druhu ve střední Evropě.

Další významná židovská památka – **Guttmanův nadační dům**.

Mezi nejvýznamnější židovské rodáky Lipníka patří **bratři Guttmannové**. Velice zbohatli obchodováním s uhlím. K jejich zákazníkům patřily nejvýznamnější podniky rakouské monarchie, např. Severní dráha císaře Ferdinanda či Dunajská paroplavební společnost.

Společně s baronem Rothschildem, svým bývalým konkurentem, se stali **majiteli Vítkovických dolů a železáren**. Ve svém koncernu zaměstnávali více než 80 000 lidí.

Firmu reprezentoval navenek především starší Wilhelm. Mladší David se zabýval spíše vnitřními záležitostmi firmy. Za jejich přínos pro rakousko-uherskou monarchii povýšil císař František Josef I. oba bratry do rytířského stavu. Wilhelm si přál do svého erbu heslo „Stále vpřed“, jeho bratr David si zvolil „Všeho dočasu“. Po smrti Wilhelmově se vedení rodinného podniku ujal jeho syn Max.

Bratři Guttmannové nebyli pouze symbolem úspěchu v podnikání. Pověstná byla i jejich charitativní činnost. Mimo jiné sponzorovali asi 30 nemocnic a ústavů na území tehdejšího mocnářství. Nezapomínali ani na své rodiště a podporu zdejší židovské komunity. Dům, ve kterém zemřela matka bratrů Guttmannových, nechal postavit David Guttman spolu se svým synovcem Maxem. Byla zde zimní modlitebna a v prvním poschodí židovský chudobinec. Slavnostní otevření Guttmanova nadačního domu se uskutečnilo 2. prosince 1904.

Bratři Guttmannové dostali jako první nápad využít ve velkém uhlí také k vaření a vytápění v domácnostech. Do té doby se používalo k topení zejména dřevo.

Do konce 18. století byly brány Osecká a Hranická jediným vstupem do města spolu s fortnou – malou brankou poblíž kostela. V roce 1796 byla zřízena vedle synagogy nouzo-

vá branka, tzv. židovská fortna. Klíč od ní však byl pouze na radnici, což vyvolávalo mezi oběma komunitami spor. Židé chtěli mít vlastní klíč, ale radní se obávali, že Židé by u branky obchodovali a ochuzovali tak trh.

V domě č. p. 642 (v Pernštýnské ulici) býval nadační dům Jákoeba Troska. V patře bývala náboženská studovna židovského učení – Talmudu – zvaná beathamidraš. V 1. pol. 19. století zde existovala významná vyšší náboženská škola – **Ješiva**. Její absolventi často vykonávali v židovské komunitě funkci rabína.

Židé se nezabývali pouze náboženstvím a studiem židovského učení. Dováželi vlnu, vosk, dobytek. Zvláště proslulý byl obchod s koňmi. Vyváželi látky a jiné zboží, hlavně do Slezska a Polska. Byli také mistři řemesel. Z židovských řemeslníků jsou již v 16. století zmíněni: řezník, sklenář, mečíř, kloboučník, provazník, punčochář, později i páleník, knihař a hudebník.

Byli přímo podřízeni vrchnosti, ale její ochranu si museli vždy dobře zaplatit.

Dalším stupněm osidlování byl **vznik druhého centra lipnických Židů – u Hranické brány**, na opačném konci městského jádra – opět při hradbách. Probíhaly zde **úpravy starších domů**, které byly také doplňovány **přístavbami**. Židovská čtvrť v Lipníku tak **nebyla jednoznačně vymezeným a izolovaným ghettem** jako u většiny moravských měst.

Pokus o vytvoření židovského ghetta zde však přesto proběhl, a to na základě císařského nařízení (reskriptu) v letech **1726–28**. Nařízení mělo prosadit, aby židovská obydlí byla odstraněna z okolí kostelů a Židé byli soustředěni do odděleného ghetta. V případě Lipníka to znamenalo zbořit 5 židovských domů, dalších 10 domů s křesťanskými domy navzájem vyměnit, u dalších domů zazdít okna či dveře. **Obě skupiny obyvatelstva** se však výměně domů a dalším úpravám **postavily na odpor**. Proto v Lipníku kompaktní uzavřené gettho nikdy nevzniklo.

Na počátku **19. století** už byla situace **z hlediska předlidení centra dále neřešitelná**. V roce 1813 byla **se souhlasem vrchnosti** založena při silnici směrem na Olomouc **židovská kolonie Horecko**. Tím došlo **k odlehčení předlidených čtvrtí ve vnitřním městě**. Na Horecku bylo v letech **1817–20 postaveno 26 přizemních** obytných domků. Další **4 židovské domy** byly postaveny v prostoru

nedaleké bývalé cihelny. V 1. polovině 19. století bychom na Horecku našli samostatnou **školu, špitál i lázně**. Židé bydlící na Horecku si pro své obchody pronajímali **krámky v podloubí** domů na náměstí.

Židé byli v Lipníku usazeni **ve stísněných domcích, přilepených** především u hradeb poblíž městských bran. Jejich **domky** nabízely pramálo komfortu, zato byly **zdrojem nemocí a požárů**.

V některých domcích bydlelo **pohromadě i devět rodin**.

Kromě obytných domů obsahovala čtvrť rovněž budovy židovských institucí.

Úplnou samosprávu ve svých vnitřních záležitostech měli Židé v Lipníku již minimálně **od poloviny 16. století**. Byla vykonávána staršími, v čele s **židovským fojtem** neboli rychtářem.

V domě č. 671 bývala židovská radnice, zvaná také **OBECNÍ DŮM**. Našli bychom v něm **kanceláře, rafinát, rituální lázeň i místnosti pro košerování**. Poprvé byl tento dům zmíněn v roce 1656.

V budově na **okraji Pernštýnské ulice bývala továrna na výrobu prýmků**. Vlastníkem byla židovská firma **bra-tří Zerkowitzů**.

Ve 30. letech minulého století ji zakoupil pan **Emil Schreiber**, který zde založil **chemickou výrobu umělé pryskyřice**, tzv. uralitu. Staří Lipeňáci jí dodnes říkají **juralitka**. Podnik byl úspěšný u nás i v zahraničí.

Za války však byli **Schreiberovi** společně s ostatními židovskými spoluobčany **odvečeni** do koncentračního tábora. Válku přežil z celé rodiny pouze **pan Schreiber s jedním ze synů**. Zbytek rodiny, stejně jako téměř všichni ostatní lipenští židé, během války zahynul.

V domě č. p. 627 (dnes zde má provozovnu firma SLOP) bývala koncem 19. století **židovská škola**. Původně byla umístěna v soukromém domě, později byla pro školu nově postavena tato budova. Ve 20. letech minulého století byla prodána městu, které zde zřídilo chudobinec.

Židovská komunita slaví během roku mnoho **svátků**. Pravidelně **jednou za týden** je však běh všedních dní přerušen oslavou **šabat**. Samotný **význam** hebrejského slova šabat znamená „**přestat pracovat**“ nebo také „**odpočívat**“. Židé se snaží **dodržovat Boží přikázání**, a proto, aby byl tento sedmý svatý den **svěcen**, ustanou na šabat ve své práci. **Věnují se modlitbám, studiu Tóry, své rodině a svým přátelům**. Zachování šabat je nejvyšším náboženským přikázáním.

Židovské hřbitovy

V židovské kultuře zaujímají pohřebiště **významné místo**. Jeden z výrazů pro hřbitov v hebrejštině je **bejt chajim – dům života**.

Podle starých kronik se **původní židovský hřbitov** měl nacházet v Lipníku těsně vedle synagogy, mezi vnitřní a vnější hradební zdí. Protože na něm ale byli pochováni i Židé z Přerova, brzy se zaplnil. V r. **1567** byl proto zakoupen pro **hřbitov** kus pozemku jižním směrem od centra města. Pohřbívalo se na něm více než 300 let. Celá plocha byla potom hroby **hustě zaplněna**, odhadem se zde nalézalo 1500 až 1800 náhrobků. **Hroby byly několikavrstvé**, protože podle židovské tradice nemá být místo posledního odpočinku **nikdy porušeno**. Když tedy mělo dojít na zaplněném hřbitově k **novému pohřbu**, navezla se na **staré hroby vrstva zeminy** a další zemřelí pak byli pohřbívaní o něco výš nad původními hroby.

Nevysoká ohradní **zeď bývala masivní, z hrubého lomového kamene**. V severozápadním rohu stála **márnice**. Tam byl zesnulý přenesen ještě v den úmrtí. Až do pohřbu u něj bděli členové pohřebního bratrstva. Těsně vedle hřbitova měl dům **hrobník**. **U domu stála vozovna, v níž byl uschován pohřební kočár**.

Na tomto hřbitově bylo pochováno **sedm lipenských rabínů**, včetně Barucha Theomima Frankela (1760–1828). Podle názvu jeho nejznámějšího knižního díla je nazýván také **Taam**. Byl to velký myslitel a vědec, autor významných spisů o Talmudu. Jeho dílo je dodnes předmětem studia po celém světě. Jeho hrob je navštěvován zbožnými chasidskými Židy.

Hřbitov byl v roce **1942 zničen nacistickým vojskem**. Po válce bylo několik desítek zbylých celých náhrobků i zlomků převezeno na nový hřbitov a tam složeno u zdi. Plocha

starého hřbitova byla **upravena na park** s dětským a volejbalovým **hřištěm**.

Po r. 1989 se hřbitov dočkal úplné obnovy. Uskutečnila se za podpory organizace **Agudat Izrael Of America a potomků rabína** Frankela z Velké Británie. Obnova židovského hřbitova je v **ČR unikátem**. **Ohradní zeď** byla obnovena přibližně v původní poloze.

Rekonstrukce tumbu rabína Frankela proběhla za zvláštní pozornosti židovské organizace. Nejdříve původní **polohu vyměřili sami Židé svým odborníkem pomocí virgulí**. Potom se o tožě pokusili naši **odborníci pomocí starých fotografií**. Výsledek se lišil o pouhé **4 cm!**

Nový židovský hřbitov

Poté, co byl starý židovský hřbitov zcela **zaplněn, zakoupila židovská obec pozemek v sousedství starého hřbitova**. V roce **1883** bylo zřízeno zcela nové pohřebiště.

Řady hrobů byly postupně zakládány **od nejzazší zdi směrem ke vstupu**. **Dětské hroby** byly soustřeďovány **do pravého hrobu v zadu**. Poslední řady v levé zadní části tvoří **12 stejných skromných pomníků** židovských vojáků, kteří zemřeli za 1. světové války v místním lazaretu. **Dvě třetiny plochy hřbitova zůstaly volné**, bez hrobů. **Poslední pohřeb** se zde uskutečnil v roce **1942**. **Obřadní síň** byla nacisty za války **stržena**.

V 80. letech 20. století tehdejší židovská náboženská obec předala hřbitov městu. **Náhrobky** z kvalitního kamene byly **prodány kamenické firmě a zbylé shrnuty na hromady**. **V listopadu 1989 likvidace ustala**. **V 90. letech** byl hřbitov postupně opravován. Všechny existující náhrobky byly postupně identifikovány. Na novém židovském hřbitově bylo zjištěno 380 hrobů s 560 pohřbenými a 225 pomníků. Navždy je ztraceno 155 náhrobních kamenů.

Náhrobní kameny mají zvláštní ornamenty a nápisy. Nápisy z doby po josefínské centralizaci jsou hebrejsko-německé a asi od 19. století se vyskytují nápisy čistě německé. Nápisy všeobecně uvádějí **jméno zemřelého, jméno jeho otce**, u provdaných žen **jméno manžela**. Dále obsahují **datum úmrtí**. (**Židovské datum se liší od našeho letopočtu o 3 760 let**. Podle židovské tradice od stvoření světa uběhlo 5 772 let.) Největší část bývá věnována **výrazu smutku pozůstalých**. Obvykle zápis obsahuje zmínku o **povaze zemřelého, vypočítávají se zásluhy a povolání zemřelé osoby a vyslovuje se i přání klidu na onom světě**. **Po r. 1918** se objevují čteněji **nápisy české**, později pouze české.

Tragický závěr staleté existence **židovské pospolitosti** v Lipníku přinesla **nacistická okupace** našich zemí.

Obyvatelé židovského původu byli podle norimberských rasových zákonů postupně **připraveni o občanská práva, potom o majetek a nakonec i o holé životy**. Dvěma transporty – 22. 6. a 29. 6. 1942 – bylo **144 lipnických Židů deportováno** do Terezína. Později odtud nastoupilo **poslední cestu do vyhlazovacích táborů**. Přežili pouze tři lidé – **pan Emil Schreiber, jeho syn Jiří Schreiber a paní Annelise Redlerová, provdána Salomon**.

Na krátkou dobu, v letech **1945–48** byla lipnická náboženská obec **obnovena**, dnes není jisté, jestli se ještě někdo k židovskému náboženství hlásí.

Antonín Jemelka, kronikář

Literatura:

*Archiv města Lipník nad Bečvou
Židovská náboženská obec Olomouc*

OSOBNOSTI A VÝZNAMNÍ LIDÉ V LIPNÍKU NAD BEČVOU

ALOIS DOHNAL

26. 4. 1929 – 11. 8. 2000

Pedagog, dialektolog, folklorista, odborný spisovatel, se narodil 26. dubna 1929 v Hlinsku u Lipníka nad Bečvou.

Jeho rodiče hospodařili na vlastní půdě o výměře 3,5 ha a k prvorozenému synovi ještě přibyli další tři sourozenci.

Do obecné školy chodil v Hlinsku v letech 1935–1940. Po skončení páté třídy přešel na českou státní reálku v Lipníku nad Bečvou. Když byla v roce 1941 nacisty zrušena, pokračoval ve středoškolském studiu od sekundy do kvinty na Reálném gymnáziu v Přerově. Po osvobození v roce 1945 byl lipenský ústav obnoven, a tak se mohl vrátit zpět do Lipníka. Absolvoval v roce 1948 složením maturitní zkouš-

ky. Pokračoval ve studiu na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, kterou ukončil obhájením diplomové práce „Popis nářečí Hlinska, Lhoty, Kladník a Radotína“ (jedná se o čtyři obce Lipenského Záhoří, kde probíhají zajímavé izoglosy).

Základní vojenskou službu nastoupil 1. 11. 1952, do civilu byl propuštěn koncem října 1954. Jako voják základní služby – a krátce předtím i potom jako občanský zaměstnanec – vyučoval na Vojenské škole Jana Žižky z Trocnova v Ostravě, v Brně a v Bratislavě. Od 1. září 1955 začal působit na Střední průmyslové škole stavební v Lipníku nad Bečvou nejprve jako učitel, od září 1962 jako zástupce ředitele a po náhlém úmrtí tehdejšího ředitele školy ing. Aloise Pátka jako jeho nástupce (od 14. listopadu 1974). V této funkci zůstal až do svého odchodu do důchodu v roce 1989. Po odchodu do důchodu se mohl plně věnovat rodnému Záhoří, sběru lidových písní, zvyklostí a nářečních textů. Svou práci zúročil v knížkách, které vydával většinou vlastním nákladem.

Je autorem těchto prací:

1. „Dědečkovy paměti“ – vydané v roce 1989.
2. „Záhoří v zrcadle generací jednoho století“ – vydané v Lipníku nad Bečvou v roce 1992. Recenze byla uveřejněna ve sborníku prací z dějin přerovského regionu MINULOST PŘEROVSKA v roce 1993. Její pisatelka je doc. PhDr. Milada Písková, CSc. z Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity.
3. „Nářeční texty z Lipenského Záhoří“, I. vydání, 59 stran, Lipník nad Bečvou, 1992; II. vydání, 40 stran, OSK Přerov, 1993. Recenzi na I. vydání opět napsala Milada Písková pod značkou – sk – do MINULOSTI PŘEROVSKA, vyd. Muzeum Komenského v Přerově 1993.
4. „Slovník nářečí Lipenského Záhoří“, Lipník nad Bečvou, 1993, 130 stran, vydáno ve spolupráci s Okresní knihovnou Přerov. Zachycuje podstatnou část slovní zásoby malé, ale rázovité a jazykově zajímavé oblasti, která – viděno od Lipníka nad Bečvou – leží „za helfstýnskými horami“. Zaměřuje se především na ty výrazy, které se alespoň v něčem odlišují od podoby spisovné, uvádí je v základním tvaru, připojuje k nim potřebné a pro nářečí charakteristické tvary mluvnické a snaží se je doprovodit nejen jejich spisovnými ekvivalenty, nýbrž i příklady z jejich praktického použití ve větách nebo ve větných souvislostech. Jeho slovní a větný materiál byl získán

sběratelskou činností v letech 1949–1993 od příslušníků několika záhorských generací. Obsahuje přes 1 600 hesel.

5. „Knížka o Hlinsku“, Lipník nad Bečvou, 1993, vydáno vlastním nákladem. Jejím jádrem je pohled do dávné i nedávné minulosti rodné obce, listování v literatuře o Hlinsku, „kapitola o jeho malířích, o hlinském nářečí a hlinských hodech“. Část publikace je věnována také dětským písním, říkadlům a koledování.
6. „Hlinsko čtenářů a vypravěčů“, Lipník nad Bečvou, 1994, vydáno vlastním nákladem.
7. „Hlinské zvony“, I. vydání, Lipník nad Bečvou, 1995; II. vydání (rozšířené), Lipník nad Bečvou, 1997; III. vydání (pozměněné a doplněné), Lipník nad Bečvou, 1998.
8. „Hlinsko zpěváků a muzikantů“, I. vydání, Lipník nad Bečvou, 1995, vydáno vlastním nákladem; II. vydání (nezměněné), 1996. Je to knížka o historii hlinského zpěvu a hlinské hudbě podle vypravování pamětníků a podle dochovaných zápisů v kronice farní a kronice školní. Zachycuje několik portrétů hlinských zpěváků a muzikantů, všímá si působení školy a kostela v této oblasti, vypráví o hlinských kapelách a domácím muzicírování a přináší celou řadu ukázek notových záznamů písní a notového materiálu pro lidové hudebníky.
9. „Lidové muziky na Záhoří“.
10. „Nikoliv nejmenší mezi zpěvy moravskými“. I. díl vyšel v roce 1998, II. díl byl vytištěn ve spolupráci s Muzeem Komenského Přerov a Městskou knihovnou v Lipníku nad Bečvou v roce 1999. Podtitul této publikace zní „Záhorské písně a jejich varianty“.

Poznatky o Záhoří a záhorské lidové hudbě sděluje nejen ve výše uvedených publikacích, ale také v referátech na konferencích o lidové kultuře Hané. Tyto studie jsou každoročně uveřejňovány ve sbornících z těchto konferencí, např. K současnému stavu nářečí Lipenského Záhoří (1992), Co je Záhoří (1993), Málem zapomenuté vzpomínky na Záhoří (1994), Ochotnické divadlo v Hlinsku na Lipenském Záhoří (1995), Lidový oděv v záhorské písni (1996), Jak se na Záhoří vařivaly trnky (1997), Dosud živé zvyky a obřady na Záhoří (1998).

Několik let se věnoval také přednáškové činnosti, např. pro Muzeum Komenského v Přerově, pro Akademii III. věku v Lipníku nad Bečvou nebo pro účastníky EXODU a doplňo-

val je ukázkami záhorských písní v podání rodinné hudecké kapely.

Občas také něco složil, především „lidovky“. Jeho skladby hrál nejen školní taneční orchestr, ale také dechový orchestr Lidové školy umění a lipenský velký dechový orchestr, který si jeho pochod „V Lipníku na rynku“ zařadil do svého stálého repertoáru.

Psal také příležitostně články do novin z oblasti místní kultury.

V roce 1998 zveřejnil v jubilejním almanachu „100 let budovy České reálky – 45 let Střední průmyslové školy stavební v Lipníku nad Bečvou“ článek „Stoletá krasavice“, v němž se pokusil zachytit historii vzniku a dalších osudů budovy, ve které strávil jako student čtyři a půl roku a jako pedagog 34 let svého života.

V roce 1999 napsal tři články pro příležitostný tisk, který vydal při příležitosti XIX. Mezinárodního sjezdu obcí s ná-

zvem „Lhota“ obecní úřad ve Lhotě. Jedná se o články „Z historie obce Lhoty“, „Několik slov o Záhoří“ a „Okolí Lhoty po stránce archeologické“.

Zemřel tragicky 11. 8. 2000 a je pohřben v Lipníku nad Bečvou.

Pan Alois Dohnal byl člověkem nesmírně inteligentním, vnímavým a citlivým.

Byl a bude považován za člověka, kterému právem náleží úcta všech lipenských občanů nejen v oblasti kultury.

Antonín Jemelka, kronikář

Zdroje:

Lipník nad Bečvou – Naše město – Jarmila Musilová –

Osobnosti a významní lidé, str. 2008

Archiv města Lipník nad Bečvou

JAROSLAV POLKA – sběratel pohádek a povídek o Lipníku nad Bečvou

9. 11. 1938 – 22. 7. 2000

Jaroslav Polka, autor i sběratel pohádek a pověstí, „patron“ lipnických „Slavností vodníka Kašňáka“, se narodil 9. 11. 1938 v centru Záhoří – v Soběchlebích na gruntě u Zavadišů.

Otec původem Slovák obchodoval s koly a šicími stroji. Matka pocházela z Horních Nětčic a byla vynikající vypravěčkou, stala se synovým prvním vzorem i inspiračním zdrojem, čerpajícím z pokladnice ústní lidové slovesnosti. Svým pohádkovým vyprávěním otevřela vnímavému synovi svět blízkých lidiček, ale i nadlidských bytostí, a jejich věčný souboj ušlechtilosti s lidskými slabostmi.

Rodina Polkova se přestěhovala ze Soběchleb do Lipníka nad Bečvou, kde mladý Polka navštěvoval školu. Po jejím ukončení začal pracovat jako dělník nejdříve v Sigmě Hranice a později v Kasetu Lipník nad Bečvou.

Jaroslav Polka sbíral v Lipníku nad Bečvou a po celém Záhoří pohádky a pověsti, ve kterých ožívali rytíři, měšťky, kupci, radní, vodník Kašňák, švec Martin či hospodští. Od svých 17 let zpovídal staré vypravěče, zajímal se o další pověsti ve svém objevu – proslavené Záhorské kronice (založena 1891 ThDr. Františkem Příkrylem). Vrává si je

do paměti, inspirovan dotváří další podle historických pramenů a zmínek. Na začátku devadesátých let začal své pověsti publikovat – v Novém Přerovsku, Hranickém týdnu, Hanáckých novinách atd.

Poprvé své pověsti zveřejňuje v roce 1992 v knížce o Lipníku – „Pověsti malého městečka“ (vydaného v Edici LL – časopisu Lipové listy vydavatele Miroslava Merky a v grafické úpravě Jany Krejčové).

V roce 1993 byla vydána „Hrst pohádek ze Záhoří“ vydaných jako soukromý tisk na počest národopisné slavnosti Záhoří, konané v Dřevohosticích. Na pokračování vycházely v roce 1997 v tehdejší měsíčníku Lipenský region pověsti a pohádky „Smích a pláč moravského městečka“ – kniha pohádek a pověstí o Lipníku nad Bečvou. Stěžejním dílem jsou „Moravské pohádky a pověsti z lipenského Záhoří“.

Od roku 1998 se jeho pověstmi a pohádkami inspirovala Městská knihovna v Lipníku nad Bečvou a začala pořádat „Svátek pověstí“ – slavnost vodníka Kašňáka. Každý rok je inspirovan jinou postavou z celé řady těch, které se objevují v pověstech.

Svým dílem se Jaroslav Polka řadí ke sběratelům pověstí lipenských a záhorských, jako jsou např. Jaroslav Kanyza (+1982), K. B. Absolonová Wanklová (+1941), Karel Kalláb (+1963), ThDr. František Příkryl (+1939), Hynek

Špunar (+1950), Bohumír Štéger (+1985), Helena Lisická. Jaroslav Polka zemřel 22. 7. 2000. Je pohřben na lipenském hřbitově.

Antonín Jemelka, kronikář

PhDr. Jaroslav Kanyza – pedagog, spisovatel, prozaik, novinář

25. 4. 1906 – 12. 6. 1982

Narodil se 25. dubna 1906 v Lipníku n/B v rodině pekaře, kde bylo dalších sedm sourozenců. V roce 1925 maturoval na lipenské reálce, protože však pro svá další studia potřeboval latinu, maturoval rok na to podruhé na klasickém gymnáziu v Kroměříži a odešel studovat češtinu a francouzštinu na brněnskou univerzitu. V září 1933 nastoupil učitelské místo v rodném Lipníku nad Bečvou. Nejprve učil tři měsíce jako výpomocný profesor bez platu, potom několik měsíců sloužil za 493 koruny měsíčně, než se stal zatímním, později definitivním profesorem. V roce 1941, kdy byla reálka zavřena, přešel s většinou studentů na gymnázium do Přerova. V roce 1943 byl poslán na nucené práce. Po válce krátce učil na lipenském reálném gymnáziu, přijal nabídku na místo pracovníka pro moravskou kulturu do Československého rozhlasu v Brně. Stal se také členem Moravské filharmonie, mužského pěveckého souboru OPUS (Obec přátel umění sborového) a Pěveckého sdružení moravských učitelů, neboť byl od mládí výbor-

ným zpěvákem. V roce 1951 se přestěhoval do Olomouce, kde se stal ředitelem Krajského vlastivědného muzea. V roce 1953 získal doktorát z pedagogiky, od roku 1958 až do odchodu do důchodu v roce 1970 učil na gymnáziu v Olomouci-Hejčíně.

Byl znalcem národopisu, zvláště Záhoří. Z jeho rozsáhlé publikační činnosti uvádím alespoň knihu o Lipníku **V městě kardinálově**, dále knihy **Divné umění**, **Helfstýnské pověsti**, **Báseň a pravda o Janu Neffovi**.

Manželka, rovněž pedagožka, knihovnice Anna Kanyzová žila v letech 1907–1982 (manžel ji přežil o jeden měsíc). V Lipníku nad Bečvou se jim narodil syn Jan Kanyza, známý herec a výtvarník.

Jaroslav Kanyza zemřel 12. června 1982 ve Šternberku.

(Jaroslav Kanyza se zúčastnil v roce 1938 slavnostního odhalení PAMÁTNÍKU SVOBODY v Jezernici, a to jako hlavní řečník slavnosti).

Antonín Jemelka, kronikář

Zdroj: Archiv města Lipník nad Bečvou

PŘIPRAVOVANÉ AKCE ROKU 2020

11. 7.	Nohejbalový turnaj, sportovní areál	30. 10.	Dýňování, DKS
22. 8.	Obecní slavnosti, sportovní areál	21. 11.	Turnaj ve stolním tenise, DKS
5. 9.	Author Šela Marathon, průjezd obcí	22. 11.	Vítání občánků, DKS
6. 10.	Setkání seniorů, DKS	29. 11.	Vánoční výstava, DKS
17. 10.	Jezernické viadukty, sportovní areál	4. 12.	Mikulášská besídka + jarmark, DKS
24. 10.	Posezení u cimbálu, DKS	12. 12.	Vánoční volejbalový turnaj
28. 10.	Oslava výročí republiky + sázení stromů		

Jaro na hřišti

Po nucené přestávce s covidem-19 se znovu naplno rozbíhá život na fotbalovém hřišti. Sokoli nezaháleli a už 13. května zde zahájili stánkový prodej, čímž potěšili v době karantény strádající obyvatele obce. V sobotu 6. 6. svolali tradiční jarní brigádu, aby areál uklidili, opravili lavičky a připravili vše na sezónu.

V pátek 5. 6. se v Jezernici uskutečnilo tréninkové utkání Sokol Jezernice – FK Komárno, výsledek 3:1, v sobotu 13. 6. přípravné utkání Sokol Jezernice s HFK Olomouc U19, výsledek 5:3. V neděli 28. 6. 2020 v 10.00 hodin, opět na hřišti Jezernice, zveme fanoušky na utkání Sokol Jezernice-Sokol Domaželice. Držíme palce.

Nohejbal v Jezernici

V současné nelehké době jezernický nohejbal na rozdíl od jiných sportů aktivně funguje a dále se rozrůstá o nové mladé hráče z Jezernice. Společně s námi začali trénovat i hráči z okolních vesnic, jako jsou např.: Skoky, Hrabůvka

nebo Lipník nad Bečvou. Po koronavirové krizi jsme se rychle dostali do nohejbalové formy, kterou, jak doufáme, využijeme na připravovaných turnajích. Můžete nás přijít podpořit v nejbližších termínech:

20. 6. 2020 Želatovice, kde se hraje netradičně na trávě.

27. 6. 2020 Skoky, obhajoba loňského prvního místa.

11. 7. 2020 **Jezernice**, turnaj za účasti profesionálů a také účasti dámských týmů.

Těšíme se na vaši podporu.

Petr Lollek, předseda nohejbalu

Jezeráček – zpravodaj obce Jezernice, červen 2020, č. 2, periodický tisk územního samosprávného celku, čtvrtletník, registrováno u MK ČR pod číslem E 11328. Příspěvky do dalšího čísla posílejte do 30. 9. 2020.

Vydává: Obec Jezernice, Jezernice 206, Lipník nad Bečvou 751 31, nákladem 170 ks, vydáno dne 29. 6. 2020.

Sazba, zlom a tisk: Computer Media s.r.o.